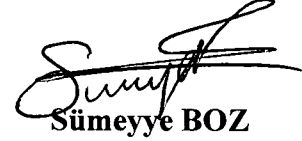

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ

Muş Milletvekili

6 Şubat 2023 depremleri, yalnızca fiziksel yıkıma değil, uzun yıllara yayılacak bir halk sağlığı krizine yol açmıştır. Deprem sonrası süreçte Sağlık Bakanlığı tarafından yeni hastane yatırımları, yatak kapasitesi artışları ve sağlık tesisi projeleri kamuoyuna sıklıkla açıklanmakta; sağlık alanındaki tablo büyük ölçüde sayısal kapasite üzerinden sunulmaktadır.

Strateji ve Bütçe Başkanlığı raporlarında, deprem bölgesinde çok sayıda ikinci ve birinci basamak sağlık tesisinin yatırım programına alındığı, binlerce yatak kapasiteli hastanelerin tamamlandığı ve 2026 yılı için yüksek tutarda yeni kaynak tahsis edildiği ifade edilmektedir. Ancak sağlık hakkı, yalnızca bina, yatak ve tesis sayısı ile ölçülebilecek bir hak değildir. Sağlık hizmetlerinin erişilebilir, sürekli, kapsayıcı ve nitelikli olması esastır.

Depremden etkilenen illerde kronik hastalıkların takibi, ruh sağlığı ve psikososyal destek hizmetleri, anne-bebek sağlığı, engellilik ve rehabilitasyon hizmetleri ile aile hekimliği sisteminin sürekliliği konusunda ciddi aksamalar yaşandığı bilinmektedir. Geçici barınma alanlarında yaşayan yurttaşların düzenli sağlık hizmetlerine erişemediği, randevu ve sevk zincirlerinin kırıldığı, özellikle ruh sağlığı alanında ihtiyacın çok altında bir hizmet sunulduğu yönünde yaygın tespitler bulunmaktadır.

Buna karşın Bakanlık tarafından kamuoyuna sunulan bilgiler, çoğunlukla tamamlanan tesisler ve yatak sayılarıyla sınırlı kalmakta; depremedelerin sağlık hizmetlerine fiilen erişip erişemediği, hizmetlerin ne ölçüde süreklilik kazandığı ve hangi alanlarda derin boşluklar olduğu açıklanmamaktadır. Bu yaklaşım, sağlık hakkının gerçek durumunu görünmez kılmakta ve sorumluluğu sayılarla perdelemektedir.

Sağlık hakkı, Anayasa ile güvence altına alınmış temel bir haktır ve devletin yükümlülüğü, yalnızca yeni tesisler açmak değil; depremden etkilenen tüm yurttaşların sağlık hizmetlerine kesintisiz ve eşit biçimde erişimini sağlamaktır. Bu nedenle deprem bölgesindeki sağlık hizmetlerinin mevcut durumunun bütün boyutlarıyla açıklanması zorunludur.

Bu bağlamda:

1. 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen illerde, 2023–2026 yılları arasında faal olan birinci ve ikinci basamak sağlık tesislerinin sayısı nedir ve bu sayı deprem öncesine kıyasla nasıl değişmiştir?

2. Aynı illerde deprem sonrası kronik hastalık tanısı bulunan yurttaşların düzenli takip ve tedavi hizmetlerine erişiminde yaşanan aksamalara ilişkin Bakanlığınızın tuttuğu herhangi bir veri veya değerlendirme bulunmakta mıdır?
3. Deprem bölgesinde ruh sağlığı ve psikososyal destek hizmeti sunan kamu sağlık birimlerinin sayısı kaçtır ve bu hizmetlerden yararlanan kişi sayısı nedir?
4. Anne-bebek sağlığı hizmetleri kapsamında, deprem sonrası gebelik takibi, doğum ve lohusalık hizmetlerine erişimde yaşanan sorunlara ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir tespit veya rapor bulunmakta mıdır?
5. Depremden etkilenen illerde engelli bireyler için rehabilitasyon ve fizik tedavi hizmetlerine erişim ne durumdadır ve bu alandaki hizmet kapasitesi deprem öncesine göre nasıl değişmiştir?
6. Aile hekimliği sistemi kapsamında, deprem bölgesinde görev yapan aile hekimi ve aile sağlığı çalışanı sayısı kaçtır ve bu sayı deprem sonrası hangi oranlarda değişmiştir?
7. Konteyner kentlerde ve geçici barınma alanlarında yaşayan yurttaşların düzenli birinci basamak sağlık hizmetlerine erişimini sağlamak üzere Bakanlığınızca kalıcı bir organizasyon modeli oluşturulmuş mudur?
8. Deprem bölgesinde sağlık hizmetlerinin erişilebilirliği ve sürekliliğine ilişkin olarak, yalnızca Bakanlık verilerine değil, sahada çalışan meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarının tespitlerine dayanan bütünlüklü bir değerlendirme neden kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?
9. Depremden etkilenen tüm yurttaşların sağlık hizmetlerine kesintisiz ve eşit biçimde erişimini güvence altına almak için, Bakanlığınızın kamuoyuna açıklanmış bağlayıcı bir yol haritası bulunmakta mıdır?